

Pestprotocol SO De Piramide

Vastgesteld 7 februari 2023

1. Doel van het pestprotocol

Dit pestprotocol heeft als doel dat alle leerlingen zich op school en online veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, streven we er naar dat alle leerlingen met veel plezier naar school gaan! We doen dit door regels en afspraken zichtbaar te maken voor de leerlingen en betrokken volwassenen, zodat zij elkaar bij ongewenste of onveilige situaties kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

2. Plagen of pesten?

Plagen is niet hetzelfde als pesten. De verschillen zou je zo kunnen aangeven:

Plagen	Pesten
gelijkwaardigheid	machtsverschil
wisselend "slachtofferschap"	hetzelfde slachtoffer
humoristisch	kwetsend
af en toe	vaak of voortdurend

Een definitie van pesten op school of online luidt als volgt: Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.

3. De groep is medeverantwoordelijk

Pesten gebeurt met opzet en meer dan één keer. Leerlingen die gepest worden, vinden het vaak moeilijk om zichzelf te verdedigen. Pesten gebeurt vaak niet alleen tussen pesters en slachtoffers; meestal zijn er meer leerlingen bij betrokken. Zo worden pesters aangemoedigd en geholpen door meelopers waardoor ze zich in hun gedrag gesterkt voelen. Ook houden veel leerlingen zich afzijdig. Ze zien soms wel dat er gepest wordt, maar grijpen niet in. Vaak zijn de omstanders degene die er samen voor kunnen zorgen dat het pestgedrag stopt en het positieve gedrag gestimuleerd wordt.

4. Voorwaarden om pestgedrag op school of online aan te pakken:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste leerlingen, leerlingen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leraren en andere teamleden (hierna genoemd: begeleiders) en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. SO De Piramide doet dit middels de KiVa lessen gericht op het samen zorgen voor een veilige, fijne school en lessen media wijsheid.
- Als pesten optreedt, moeten de begeleiders dit (in samenwerking met de ouders) kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer er sprake is van pesten dat niet opgelost kan worden in de groep, door bijvoorbeeld een curatief groepsgesprek, werken wij met het KiVa stappenplan voor gerichte maatregelen.
(Zie hiervoor punt 6: stappenplan voor gerichte maatregelen van KiVa.)

- Er kan door alle partijen advies gevraagd worden aan de contactpersonen op school.

5. Preventieve acties op SO De Piramide

- Schoolbreed lessen in sociale competenties en gerichte lessen om pesten te voorkomen vanuit de KivA methode.
- Twee keer per jaar peiling SCOL en peilingen Sociale veiligheid.
- Lessen uit de methode Relaties en seksualiteit.
- Bovenbouwgroepen; lessen digitale veiligheid en media wijsheid.
- De leerlingen in de bovenbouwgroepen maken samen een poster met daarop afspraken over gewenst online gedrag.

6. Actieve interventie bij pesten

Als er sprake is van pesten dat niet in een groepsgesprek besproken kan worden, wordt dit aan het KiVa-team gemeld. Een lid van dit KiVa-team start de steungroepaanpak. Ouders van de gepeste leerling en pester worden op de hoogte gesteld van de situatie.

7. Stappenplan gerichte maatregelen SO

stap 1

Een van de KiVa teamleden voert een gesprek met de gepeste leerling om een beeld te krijgen van wat er gebeurd is, hoe lang het pesten al duurt en wie er bij betrokken zijn. Daarnaast wordt gekeken welke leerlingen de gepeste leerling kunnen helpen of steunen. Met deze informatie wordt een steungroep gevormd. In deze steungroep zitten pester(s); assistenten of versterkers; verdedigers en buitenstaanders.

stap 2

Een of twee KiVa-teamleden voeren een gesprek met de steungroep om de gepeste leerling te gaan helpen. De verantwoordelijkheid voor het oplossen van pesten wordt aan de leerlingen van de steungroep gegeven. De bedoeling is empathie te wekken en de leerlingen met concrete oplossingen te laten komen om de situatie te verbeteren.

stap 3 en 4

Binnen een week na de steungroepbijeenkomst wordt er afzonderlijk met de gepeste leerling en de steungroep geëvalueerd. Is de situatie verbeterd?

stap 5

Wanneer het pesten niet gestopt is, start een tweede ronde gesprekken met de steungroep of wordt er een nieuwe steungroep samengesteld. Afhankelijk van de peestsituatie kan er ook gekozen worden voor de herstelaanpak.

stap 6

Als er leerlingen zijn die ondanks de gemaakte afspraken doorgaan met pesten en niet ontvankelijk zijn voor de steungroepaanpak, wordt de herstelaanpak ingezet. Het KiVa-team neemt een deel van de verantwoordelijkheid terug en is duidelijk en bondig: pesten wordt niet getolereerd. Samen met de pester maken zij een plan van aanpak: het herstelplan. Dit herstelplan wordt ondertekend door de ouders van de leerling en door de leerling zelf. Een KiVa-teamlid helpt en ondersteunt bij de herstelaanpak. De pestende leerlingen krijgen zo de gelegenheid te reflecteren op het vertoonde gedrag en te herstellen wat er is gebeurd door nieuw positief gedrag te laten zien.

stap7

Als zowel de steungroepaanpak als de herstelaanpak geen effect hebben, schakelt de school de vaste KiVa-trainer in.

Kiva <https://www.kivaschool.nl/pesten>

No Blame <http://www.noblame.nl/>

www.onderwijsdatpast.nl

www.pestweb.nl

www.primamethode.nl

Boekentips

De vijfsporenaanpak van pesten door Drs. B. van der Meer, Expertisecentrum voor Veiligheid

Het Lekkere van Pesten door Edward van den Vendel